

جمهوری اسلامی ایران
وزارت بهداشت و آموزش پزشکی

آئین نامه

نظام راهبری، برنامه ریزی و نظارت
بهداشت و درمان داخل کشور

معاونت بهداشت، درمان و توانبخشی
اداره کل بهداشت و درمان

معاون شورای عالی سلامت

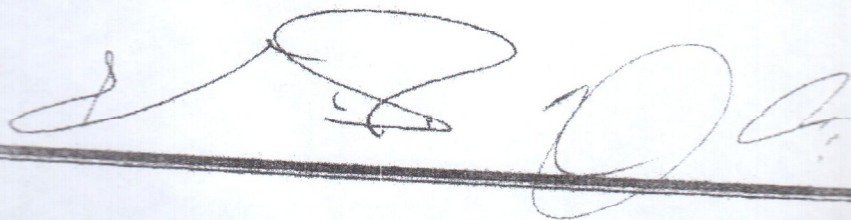
۹۳/۸/۶

فهرست

عنوان

صفحه

۳	مقدمه
۴	ماده یک- تعاریف
۵	ماده دو- هدف کلی
۵	ماده سه- راهبرد
۵	ماده چهار- گستره
۶	ماده پنج- ساختار
۷	۵-۱ شورای راهبردی امور بهداشتی درمانی داخل کشور
۸	۵-۲ کمیته نظارت و برنامه ریزی نظام بهداشتی درمانی
۱۰	۵-۳ کمیته اجرایی امور بهداشتی درمانی استان
۱۰	ماده شش- شرایط و ضوابط تأسیس و اداره مراکز بهداشتی و درمانی
۱۰	ماده هفت- نیروی انسانی
۱۲	۷-۱ رئیس مرکز درمانی
۱۲	۷-۲ مدیر اداری مالی مراکز
۱۲	ماده هشت- تأسیس و اداره مراکز

بسم تعالی

مقدمه :

جمعیت هلال احمر جمهوری اسلامی ایران به استناد ماده (۴۰۱ و ۴) اساسنامه، اهداف بشر دوستانه، رسالت در حمایت از اقشار محروم و آسیب پذیر جامعه، وجود مراکز وقفی متعدد و املاک و مستغلات مربوطه به انضمام تکالیف قانونی و شرعی مترتب بر موضوع و استراتژیهای نهضت بین المللی صلیب سرخ هلال احمر و همچنین ظرفیت هایی که در راستای تحقق سیاست های کلی نظام در حوزه سلامت ابلاغی از سوی مقام معظم رهبری در اختیار دارد مکلف به برنامه ریزی همه جانبه به منظور ارائه خدمات بهداشتی درمانی به جوامع هدف همگام با سیاستهای دولت جمهوری اسلامی ایران می باشد.

فلذا با توجه به مراتب فوق و همچنین ضرورت یکسان سازی و اعمال نظارت های قانونی و حمایت از توسعه شبکه خدمات سلامت جمعیت هلال احمر و هم چنین بستر سازی لازم جهت تسهیل در امور مرتبط با فعالیت های مراکز بهداشتی و درمانی، «آئین نامه نظام راهبری، برنامه ریزی و نظارت مراکز بهداشتی درمانی» تدوین گردید.

ماده یک - تعاریف:

جمعیت: منظور جمعیت هلال احمر جمهوری اسلامی ایران می باشد.

مرکز بهداشتی و درمانی: به واحدی اطلاق می گردد که در آن خدمات بهداشتی، درمانی، تشخیصی، تخصصی، بیمارستانی و دیگر خدمات مرتبط ارائه می گردد.

درمانگاه: به مرکزی اطلاق می گردد که به طور شبانه روزی بیماران سرپایی را برای درمان می پذیرد و می تواند موارد فوری یا نیازمند کمکهای ویژه را حداکثر تا ۲۴ ساعت ارائه نماید.

درمانگاه تخصصی: مرکزی است که خدمات تشخیصی و درمانی را حداقل در یک رشته تخصصی پزشکی (نظیر درمانگاه تخصصی قلب و عروق و ...) و یا تشخیص و درمان یک یا چند بیماری مشخص (نظیر درمانگاه تخصصی بیماری دیابت و ...) که متخصصان رشته های مختلف در آن همکاری نموده را ارائه می نماید.

مرکز جراحی: به مرکزی اطلاق می گردد که بیمار پس از انجام جراحی، حداکثر در مدت چند ساعت (کمتر از ۲۴ ساعت) قادر به ترک آن باشد.

بیمارستان عمومی: یک واحد بهداشتی و درمانی است که خدمات حداقل چهار بخش بستری داخلی، جراحی، کودکان و زنان و بخشهای آزمایشگاه، داروخانه، رادیولوژی و فوریتهای پزشکی (اورژانس) و تغذیه در آن ارائه می گردد.

بیمارستان تخصصی: یک واحد بهداشتی و درمانی است که در یک رشته تخصصی با فوق تخصصی پزشکی فعالیت می نماید.

آزمایشگاههای تشخیص پزشکی: مرکزی پزشکی است که در آن نمونه های مختلف حاصل از بدن انسان برای تشخیص و مراقبت از بیماریها و تاثیر درمان مورد آزمایش قرار می گیرد. و دارای یک یا چند بخش بیوشیمی، خون شناسی، بانک خون و ایمنوهماتولوژی، میکروب شناسی، ایمنی شناسی و سرم شناسی، آسیب شناسی تشریحی، ژنتیک پزشکی و سیتوژنتیک پزشکی باشد.

تفرقه مراکز: به بهای ارائه خدمات بهداشتی و درمانی اطلاق می شود که بصورت سالانه تعیین و ابلاغ می گردد.

ماده ۲- هدف کلی :

کمک به امر سلامت جامعه

اهداف اختصاصی :

۱. ساماندهی و بستر سازی فعالیت های خدمات سلامت جمعیت
۲. عمل به تکالیف قانونی و شرعی مراکز وقفی و وظایف و مأموریت های جمعیت هلال احمر
۳. تفرقیات سازی جهت انجام سایر وظایف و مأموریت های جمعیت (بهداشت و درمان اضطراری، مراکز سلامت خارج کشور، کمک های خیرین و نهادها و سازمان های مرتبط)

ماده ۳- راهبرد :

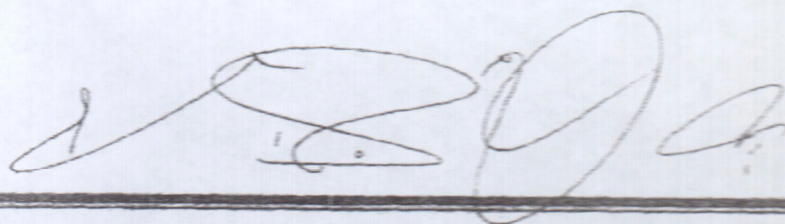
۱. توسعه براساس نیازسنجی منطقه ای جمعیت و مبتنی بر سیاست های کلی سلامت و سیاستهای کلان مصوب شورای عالی
۲. ارائه خدمات سلامت با کیفیت مطلوب

ماده ۴- گستره :

تمامی مراکز بهداشتی درمانی جمعیت که در داخل کشور فعالیت می نمایند مشمول این آئین نامه می باشند.

ماده ۵- ساختار :

به منظور راهبری، برنامه ریزی، نظارت و هدایت فعالیت ها و اجرای نظام بهداشت، درمان و توانبخشی جمعیت به ترتیب سطوحی تحت عنوان « شورای راهبری امور بهداشت و درمان داخل کشور»، « کمیته نظارت و برنامه ریزی» و « کمیته اجرایی امور بهداشتی درمانی استان» مطابق مولود مندرج در این آئین نامه تشکیل می گردد.

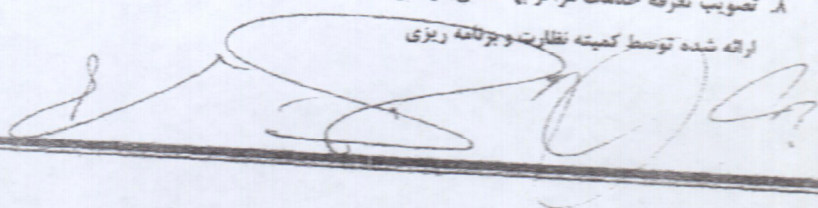
۵-۱- شورای راهبردی امور بهداشتی - درمانی داخل کشور:
شورایی مرکب از اعضا ذیل جهت تصمیم گیری های کلان امور بهداشت و درمان جمعیت در داخل کشور است:

اعضا شامل:

- دبیرکل (رئیس شورا)
 - معاون بهداشت، درمان و توانبخشی (دبیر شورا)
 - خزانه دار کل و ذیحساب
 - معاون حقوقی و امور مجلس
 - معاون توسعه منابع انسانی و پشتیبانی
 - مدیرکل بهداشت و درمان
- تیمبره ۱: از صاحب نظران حوزه سلامت کشور به پیشنهاد معاون بهداشت و درمان و توانبخشی جمعیت و تایید دبیرکل حسب مورد دعوت بعمل می آید.
- تیمبره ۲: از معاون نظارت و امور شرعی حوزه نمایندگی ولی فقیه در جمعیت حسب مورد دعوت بعمل می آید.

وظایف شورای راهبردی:

۱. تعیین راهبردهای کلان نظام بهداشتی، درمانی داخل کشور جمعیت در راستای سیاست های کلان شورای عالی
۲. بررسی گزارش عملکرد سالیانه مراکز بهداشتی، درمانی کشور و اتخاذ تصمیمات لازم.
۳. بررسی و تصویب پیشنهادهای و دستورالعمل های مرتبط کمیته برنامه ریزی و نظارت.
۴. بررسی بودجه پیشنهادی فعالیتهای بهداشتی درمانی جمعیت
۵. اظهار نظر در خصوص پیشنهادهای کمیته نظارت و برنامه ریزی مبنی بر راه اندازی مراکز جدید، توقف دائمی یا موقت فعالیت مراکز بهداشتی درمانی
۶. تصویب سند توسعه بهداشتی درمانی استانها ارائه شده توسط کمیته نظارت و برنامه ریزی
۷. بررسی و ارائه سند توسعه بهداشتی درمانی ملی جهت تصویب در شورای عالی
۸. تصویب تعرفه خدمات مراکز بهداشتی درمانی در چهار چوب مصوبات قانونی بصورت سالانه ارائه شده توسط کمیته نظارت و برنامه ریزی

تبصره ۵:

۱. دبیرخانه شورا در اداره کل بهداشت و درمان معاونت بهداشت، درمان و توانبخشی جمعیت تشکیل می شود و موظف به پیگیری مصوبات شورا و تهیه دستورات جلسات و موضوعات قابل بررسی در شورا خواهد بود.
۲. جلسات شورا هر شش ماه یکبار با حضور بیش از ۲/۳ نفر از اعضا رسمیت می یابد و مصوبات پس از تایید رئیس شورا قابل اجرا خواهد بود.
۳. جلسات فوق العاده به درخواست دبیر و موافقت رئیس شورا تشکیل خواهد شد.

۴-۲- کمیته نظارت و برنامه ریزی نظام بهداشتی - درمانی :

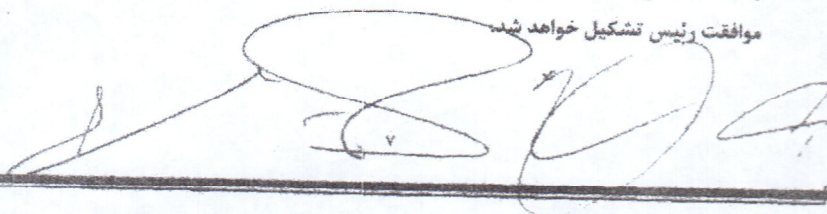
کمیته ای است متشکل از اعضاء زیر که به منظور تعیین راهکارهای اجرایی امور مراکز سلامت تشکیل می شود.

اعضا:

- معاون بهداشت، درمان و توانبخشی جمعیت هلال احمر (رئیس کمیته)
- مدیرکل بهداشت و درمان (دبیر کمیته)
- مدیر کل برنامه و بودجه
- مدیرکل املاک و موقوفات
- مدیرکل هماهنگی مجامع و امور استان ها
- مدیرکل تمرکز، تلفیق حساب ها و نظارت مالی
- مدیرکل منابع انسانی و تحول اداری
- مدیرکل ارزیابی عملکرد و پاسخگویی به شکایات
- دو نفر کارشناس خبره امور بهداشت و درمان به پیشنهاد دبیر کمیته و ابلاغ رئیس کمیته

تبصره ۵:

۱. از مدیران عامل جمعیت استان ها به پیشنهاد مدیر کل بهداشت و درمان و تایید معاون بهداشت، درمان و توانبخشی حسب مورد دعوت بعمل می آید.
۲. جلسات حداقل سه ماه یک بار و در صورت نیاز به جلسات فوق العاده با درخواست دبیر و موافقت رئیس تشکیل خواهد شد.

۳. مراکز دارای اساسنامه مستقل از نظر فعالیت ها و خدمات بهداشتی و درمانی تابع این آیین نامه و مجموعه دستورالعمل های مرتبط و تحت نظارت معاونت بهداشت و درمان و توانبخشی خواهند بود.

وظایف کمیته نظارت و برنامه ریزی

۱. بررسی و پیشنهاد برنامه و بودجه سالیانه مراکز بهداشتی درمانی به شورای راهبردی جهت قرارگیری در سیر مراحل تصویب
۲. تدوین و اصلاح دستورالعمل های اداری و مالی و سایر دستورالعمل های مرتبط با مراکز بهداشتی و درمانی و ارائه به شورای راهبردی
۳. نظارت بر حسن اجرای آیین نامه و دستورالعمل های مصوب شورای راهبردی
۴. پیشنهاد راه اندازی مراکز جدید، توقف دائمی یا موقت فعالیت مراکز بهداشتی درمانی به شورای راهبردی
۵. تعیین راهکارهای جلب مشارکت دیگر سازمانها و خیرین در تامین امکانات مورد نیاز مراکز بهداشتی درمانی
۶. بررسی و ارائه سند توسعه بهداشتی درمانی استان ها و ملی به شورای راهبردی
۷. بررسی و پیشنهاد تعرفه خدمات مراکز بهداشتی درمانی در چارچوب مصوبات قانونی بصورت سالانه و ارائه به شورای راهبردی

۵-۳ - کمیته اجرایی امور بهداشتی درمانی استان :

اعضاء:

- مدیر عامل استان (رئیس کمیته)
- معاون بهداشت، درمان و توانبخشی استان (دبیر کمیته)
- خزانهدار و عامل ذی حساب استان
- معاون اداری و پشتیبانی استان (بدون حق رای)
- کارشناس حقوقی استان (بدون حق رای)
- یک نفر از رؤسای مراکز بهداشتی درمانی مربوطه به پیشنهاد دبیر کمیته و تایید رئیس کمیته

(بدون حق رای)

تیمبره :

۱. مسئول فنی مرکز فرد واجد شرایط احراز شده از سوی وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی و حتی الامکان کارمند رسمی جمعیت بوده که با پیشنهاد رئیس مرکز، تأیید رئیس شعبه و با ابلاغ معاون بهداشت، درمان و توانبخشی استان منصوب می گردد.
۲. در صورت نیاز و تصویب کمیته اجرایی امور بهداشتی و درمانی استان، رئیس مرکز می تواند مستقیماً تحت نظر معاون بهداشت، درمان و توانبخشی استان فعالیت نماید.

وظایف رئیس مراکز بهداشتی - درمانی :

- ۱- اداره امور مرکز مطابق آیین نامه و دستورالعمل های مربوطه
- ۲- حفظ حقوق، منافع و اموال جمعیت
- ۳- نظارت مستقیم و فعال بر امور مالی و فنی مرکز
- ۴- ارائه راهکارهای توسعه و ارتقاء مرکز به کمیته استانی
- ۵- پیگیری دریافت مجوزها و رفع موانع قانونی مرکز
- ۶- جذب نیروی انسانی مورد نیاز با هماهنگی و تصویب کمیته اجرایی امور بهداشتی و درمانی استان
- ۷- اعلام گزارش عملکرد ماهانه به رئیس شعبه (رئیس شعبه به معاون بهداشت، درمان و توانبخشی استان)
- ۸- بهره گیری از خدمات داوطلبانه و خیرین سلامت
- ۹- پیشنهاد بودجه مرکز به رئیس شعبه جهت تأیید و ارائه به مدیر عامل استان
- ۱۰- عقد قرارداد با پرسنل مرکز درمانی برابر ضوابط تعیین شده در دستورالعمل مربوطه پس از تصویب کمیته اجرایی امور بهداشتی و درمانی استان

۲-۷ مدیر اداری - مالی مراکز:

- فردی واجد شرایط و حتی المقدور از کارکنان جمعیت بوده که به پیشنهاد رئیس مرکز، تأیید خزانه دار شعبه و با ابلاغ رئیس شعبه تعیین می گردد.

